

CONFERINȚELE ACCESIBILITĂȚII

„Autismul în secolul 21: De la Provocare Globală la Transformare Locală. Modele de Intervenție, Inovație Socială și Evoluția Politicilor Publice în Moldova și la Nivel Internațional”

Expertă: Aliona Dumitraș este doctorandă în psihologia clinică, fondatoare a Asociației SOS Autism – lider național în servicii pentru persoane cu tulburări din spectrul autismului (TSA) – și directoare executivă a FEDRA (Federația pentru Drepturi și Resurse în Autism) din Republica Moldova. Este inițiatoarea mai multor programe sociale, medicale și educaționale dedicate incluziunii persoanelor cu autism și consolidării unei rețele de suport durabile la nivel comunitar.

Data și ora evenimentului:

20 Noiembrie 2025, 13.00-16.00 (Ora Baku)

20 Noiembrie 2025, 11.00-14.00 (Ora Chișinăului)

Evenimentul va fi desfășura în limba română, cu traducere sincronă în limba rusă.

Platforma Zoom: Număr de identificare: 814 0361 8643, Cod de acces: 085348

<https://us06web.zoom.us/j/81403618643?pwd=YwWjOi2pmZM4B2ux5uhHCMMe6yZIP.1>

În cadrul conferinței vor fi abordate subiectele:

1. Autismul ca prioritate globală în sănătatea publică - Tendențe internaționale privind prevalența. - De ce autismul devine una dintre cele mai importante provocări ale secolului XXI.	6. Tranziția spre viața adultă și ocuparea forței de muncă - Angajarea asistată: cum construim modele durabile. - Practici europene și primele inițiative în Moldova (ex. INCLUDE).
2. Schimbarea paradigmei: de la deficit la neurodiversitate - Cum evoluează modul în care înțelegem autismul. - Modelul social al dizabilității vs. modelul medical.	7. Politici publice în transformare - Cum arată legislația și strategiile internaționale actuale. - Ce lipsește în Moldova și ce poate fi construit în următorii 3–5 ani. - Rolul societății civile.
3. Intervenție timpurie bazată pe dovezi - Programe validate științific care fac diferența. - Lecții învățate din țările avansate (SUA, Canada, UE). - Situația actuală în Republica Moldova și direcții urgente.	8. Tehnologiile digitale și inovația în autism Aplicații, platforme educaționale, sisteme de evaluare adaptivă.
4. Modele inovative de sprijin în comunitate - Centre, rețele, servicii mobile și modele hibride. - Rolul ONG-urilor și al parteneriatelor public-private.	9. Vocea familiilor și a adolescenților cu autism De ce este crucială co-crearea serviciilor.
5. Educația incluzivă în 2025+: realități, dificultăți, soluții - Pășii spre o școală incluzivă funcțională. - Suport pentru profesori, adaptări, tehnologii inteligente.	10. Moldova 2030: o viziune pentru o societate incluzivă Cum putem transforma provocarea într-o oportunitate de progres social.

Proiectul „Consolidarea participării civice în Azerbaidjan” este cofinanțat de Uniunea Europeană (UE) și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și implementat de Societatea Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ).

Partenerul proiectului este organizația publică „Alliance INFONET”, care implementează proiectul „Consolidarea capacității organizațiilor societății civile din Azerbaidjan și Republica Moldova prin schimbul de experiență, lecții învățate și bune practici în domeniul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități”.